

Til lovforslag nr. L 124. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 27. april 1994

Betænkning

over

Forslag til lov om merværdiafgift (momsloven)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Nogle af udvalgets spørgsmål og skatteministerens svar herpå er tillige med en række af de skriftlige henvendelser og skatteministerens kommentarer hertil optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Arbejdsmarkedspensionsrådet,
Assurandør-Societetet,
Danmarks Frimærkehandlerforening,
Dansk Antikvitethandlerforening,
Dansk Antikvitethandler Union,
Ernst & Young,
Finansrådet,
Foreningen af Auktionsledere i Danmark,
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer,
Forsikringshøjskolen,
Gensidig Forsikring,
Samfunds-Kontakt A/S,
Target Gruppen og
Tt Auto ApS.

Der er af skatteministeren og et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af skatteministeren

stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) bemærker med tilfredshed, at den meget vidtgående bemyndigelse i § 78 er fjernet.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Mindretallet har stillet ændringsforslag, men bemærker, at man bl.a. på baggrund af en række henvendelser fra Finansrådet har overvejet at fremsætte yderligere et ændringsforslag om momsfratagelse for leverance af edb-udvekslinger fra fællesejede bogføringscentraler.

På baggrund af nogle besvarelser af spørgsmål (udvalgets bilag 33, 63 og 81), der optrykkes som bilag til betænkningen, har mindretallet imidlertid ment at måtte afholde sig herfra.

Ændringsforslag

Af *skatteministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til titlen

1) I *fodnoten* indsættes efter »der gennemføres«:

»— Rådets direktiv nr. 94/5/EF, EF-Tidende 1994, L 60«.

Til § 11

2) *Stk. 1, nr. 1, 2. pkt.*, affattes således:

»Der betales dog ikke afgift, når varen af sælger installeres eller monteres her i landet, eller når varen i salgslandet er afgiftsberigtiget efter tilsvarende regler som fastsat i kapitel 17 om brugte varer m.v.«

3) I *stk. 4, nr. 1*, ændres »3 måneder« til: »6 måneder« og »3.000 km« til: »6.000 km«.

Til § 12

4) I *stk. 2* ændres »forædling« til: »forædling og « og »eller på frilager« til: », på frilager eller på toldoplæg med tilladelse til afgiftsfri oplæggelse«.

Til § 13

Af et *mindretal* (KF, V og FP):

5) *Stk. 1, nr. 3, 2. pkt.*, udgår.

Af *skatteministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

6) *Stk. 1, nr. 8*, udgår.

Nr. 9-21 bliver herefter nr. 8-20.

Af et *mindretal* (KF, V og FP):

7) I *stk. 1, nr. 9*, indsættes efter »end 1 måned« ordene: »og udlejning af camping-, parkerings- og reklameplads til fysiske eller juridiske personer, der er hjemmehørende her i landet«.

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, SF, CD, RV og KRF):

8) I *stk. 1, nr. 12, litra e*, som bliver *stk. 1, nr. 11, litra e*, ændres »forvaltning af« til: »forvaltning, i forbindelse med«.

9) I *stk. 1, nr. 14*, som bliver *stk. 1, nr. 13*, ændres »breve og pakker og hertil knyttede ydelser« til: »adresserede brevforsendelser, adresserede pakker og dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter«.

Til § 14

10) I *nr. 2, 3. pkt.*, indsættes efter »varer« ordene: », bortset fra varer afgiftsberigtiget som brugte varer m.v. efter reglerne i kapitel 17

eller efter tilsvarende regler i et andet EF-land.«.

Til § 19

11) I *stk. 1* ændres »ydelser i form af transport af varer« til: »transportydelser«.

Til § 30

12) Efter *stk. 2* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Kunstnere eller disses arvinger kan ved førstegangssalg af kunstnerens egne kunstgenstande, jf. § 69, *stk. 4*, afgiftsberigtige de pågældende genstande på et reduceret grundlag svarende til 20 pct. af afgiftsgrundlaget som fastsat efter §§ 27-29.«

Til § 31

13) I *2. pkt.* indsættes efter »§§ 27-29«: »samt § 30, *stk. 3*«.

Til § 34

14) I *stk. 1, nr. 1 og 4*, indsættes som *2. pkt.*:

»Fritagelsen omfatter dog ikke levering af varer, der afgiftsberigtiges efter reglerne i kapitel 17.«

15) I *stk. 1, nr. 3*, indsættes som *3. pkt.*:

»Fritagelsen omfatter dog ikke levering af varer, der afgiftsberigtiges efter reglerne i kapitel 17.«

Til § 36

16) I *stk. 1, nr. 1*, udgår »af køretøjer«.

17) I *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter *1. pkt.* som nye punktummer:

»Der skal ved midlertidig indførsel stilles sikkerhed for afgiften på samme måde og under samme betingelser som fastsat for toldfrihed ved midlertidig indførsel. Registrerede virksomheder med fuld fradragsret efter § 37, godtgørelsesberettigede virksomheder efter § 45 og offentlige institutioner skal dog ikke stille sikkerhed.«

Til § 41

18) I *stk. 4* ændres »10.000 kr.« til: »20.000 kr.«

Af et *mindretal* (KF, V og FP):

Til § 42

19) *Stk. 1, nr. 5*, affattes således:

»5) gaver,«

20) *Stk. 1, nr. 6*, udgår.

Nr. 7 bliver herefter nr. 6.

21) *Stk. 2* udgår.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

Af *skatteministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 45

22) I *stk. 3* ændres »udenrigspersonbefordring« til: »befordring til udlandet af personer med ledsagende bagage og transportmidler«.

23) I *stk. 4* ændres »§ 13, stk. 1, nr. 11 og 12« til: »§ 13, stk. 1, nr. 10 og 11, litra a-e«.

Til § 46

24) I *stk. 2* ændres »erhververen« til: »den person, der foretager en afgiftspligtig erhvervelse«.

Til § 49

25) I *stk. 1* ændres »10.000 kr.« til: »20.000 kr.«

26) I *stk. 2* indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) kunstneres eller disses arvingers første-gangssalg af kunstnerens egne kunstgenstande, jf. § 69, stk. 4, når salget hverken i det løbende eller i det foregående kalenderår overstiger 300.000 kr. Der skal alene betales afgift af det salg, som finder sted efter registreringspligtens indtræden.«

Til § 52

27) Efter *stk. 4* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 5*. Ved prisangivelser for varer og ydelser skal det tydeligt tilkendegives, hvis prisen ikke indbefatter afgift efter denne lov.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

Til § 56

28) *Stk. 3, 2. pkt.*, affattes således:

»Når der skal betales afgift af en vare efter § 32, stk. 2, eller når der er indkøbt kunstgenstande, som af sælger er afgiftsberigtiget på et reduceret grundlag efter § 30, stk. 3, eller § 31, må denne afgift, hvis varen er købt til videre-salg, først medregnes til den indgående afgift i den afgiftsperiode, i hvilken videresalget sker.«

Til § 69

29) *Stk. 1 og 2* affattes således:

»Virksomheder, der med henblik på videre-salg indkøber m.v. brugte varer, kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter, kan ved videresalget afgiftsberigtige de pågældende brugte varer m.v. efter reglerne i dette kapitel. Det er en forudsætning for at anvende disse regler, at de brugte varer m.v. er leveret til virksomheden her i landet eller fra et andet EF-land af

- 1) en ikkeafgiftspligtig person,
- 2) en afgiftspligtig person, når leveringen er afgiftsberigtiget efter reglerne i dette kapitel eller efter tilsvarende regler i et andet EF-land,
- 3) en afgiftspligtig person, når leveringen er fritaget for afgift efter § 13 eller efter tilsvarende regler i et andet EF-land,
- 4) en afgiftspligtig person, når leveringen er afgiftsberigtiget efter reglerne i § 30, stk. 1,
- 5) en afgiftspligtig person, der er fritaget for registrering efter § 49, stk. 1, eller som er under registreringsgrænsen i et andet EF-land, når leveringen omfatter et investeringsgode.

Stk. 2. De i *stk. 1* anførte virksomheder, der selv indfører kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter, jf. *stk. 4-6*, fra steder uden for EF, eller som får leveret kunstgenstande, der er afgiftsberigtiget efter § 30, stk. 3, kan ved videresalg heraf ligeledes afgiftsberigtige leverancerne efter reglerne i dette kapitel. Det er en betingelse, at den afgift, der påhviler de pågældende varer, ikke fradrages.«

30) *Stk. 4* affattes således:

»*Stk. 4*. Ved kunstgenstande forstås:

- 1) Varer henhørende under KN-kode 97 01 og 97 02.

- 2) Skulpturer henhørende under KN-kode 97 03 udført af kunstneren, herunder afstøbninger af skulpturer i et antal på højst otte eksemplarer kontrolleret af kunstneren eller dennes arvinger. Antallet på otte afstøbninger kan dog overskrides, såfremt afstøbningen er foretaget før den 1. januar 1989 og skulpturen ikke har karakter af en handelsvare.
- 3) Tapisserier og vægtekstiler henhørende under KN-kode 58 05 og 63 04 udført i hånden på grundlag af kunstnerens originale tegninger, såfremt der ikke findes mere end otte eksemplarer af hver.
- 4) Keramiske unika udført af kunstneren og signeret af denne.
- 5) Emaljearbejder på kobber udelukkende udført i hånden i et antal på højst otte eksemplarer, som nummereres og signeres af kunstneren eller af kunstnerens atelier, bortset fra bijouterivarer og guld- og sølvsmedearbejder.»

Til § 70

31) *Stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

»Ved levering af kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter, der er indført af virksomheden, og som afgiftsberigtiges efter § 69, stk. 2, udgør afgiftsgrundlaget 80 pct. af forskellen mellem salgsprisen og afgiftsgrundlaget ved indførslen som fastsat efter § 32, stk. 1, med tillæg af den afgift, der påhviler varen ved indførslen.«

Til § 78

32) *Stk. 3* udgår.

Til § 84

33) Paragraffen affattes således:

»§ 84. Loven træder i kraft den 1. juli 1994 og finder anvendelse på transaktioner, der finder sted fra denne dato.

Stk. 2. Uanset § 11, stk. 1, nr. 1, 2. pkt., skal der indtil den 1. januar 1995 betales afgift ved erhvervelse af varer afgiftsberigtiget som brugte varer m.v. i salgslandet.

Stk. 3. De i § 11, stk. 4, nr. 1, omhandlede køretøjer betragtes indtil den 1. januar 1995 som nye transportmidler, når levering finder sted senest 3 måneder efter første ibrugtag-

ning, eller når køretøjet har kørt højst 3.000 km.

Stk. 4. Virksomheder, der driver kursusvirksomhed, som er omfattet af § 13, stk. 1, nr. 3, 2. pkt., skal registreres pr. 1. juli 1994 og betale afgift af kursusvirksomhed, der afholdes fra og med denne dato.

Stk. 5. § 14, nr. 2, 3. pkt., og § 34, stk. 1, nr. 1, 2. pkt., nr. 3, 3. pkt., og nr. 4, 2. pkt., har først virkning fra den 1. januar 1995.

Stk. 6. § 27, stk. 4, har virkning for rabatter, der ydes fra og med den 1. juli 1994.

Stk. 7. § 30, stk. 3, og § 49, stk. 2, nr. 3, finder først anvendelse ved salg af kunstgenstande fra og med den 1. januar 1995. Indtil denne dato er kunstneres levering af egne kunstværker fritaget for afgift, for så vidt angår:

- 1) Varer henhørende under KN-kode 97 01-97 03.
- 2) Tapisserier og vægtekstiler henhørende under KN-kode 58 05 og 63 04 udført i hånden på grundlag af kunstnerens originale tegninger, såfremt der kun er ét eksemplar af hver.
- 3) Originale keramiske produkter og mosaikker på træ.

Stk. 8. Reglerne i § 43, stk. 3, nr. 2, om regulering for investeringsgoder, der ved anskaffelsen ikke har givet virksomheden ret til fradrag, har virkning for investeringsgoder, der anskaffes fra og med den 1. juli 1994.

Stk. 9. De statslige told- og skattemyndigheder kan efter anmodning og med virkning indtil den 1. juli 1996 give tilladelse til fællesregistrering, selv om kravet om fuldt ejerskab i § 47, stk. 4, 3. pkt., ikke er opfyldt.

Stk. 10. Reglerne i § 79, stk. 4, finder anvendelse på klager m.v., der indbringes for nævnet fra den 1. juli 1994. Reglerne i § 79, stk. 6, finder anvendelse på afgørelser, der træffes af de statslige told- og skattemyndigheder fra og med den 1. juli 1994. Reglerne i § 80, stk. 2 og 3, finder anvendelse på klager, der indbringes fra og med den 1. juli 1994. Reglerne i § 80, stk. 4, finder anvendelse på administrative afgørelser, der træffes fra og med den 1. juli 1994.

Stk. 11. Fristen på 1 måned og 15 dage i § 57, stk. 1, § 64, stk. 2, og § 65, stk. 1, og fristen på 15 dage i § 59, stk. 1, § 65, stk. 2, og § 68, stk. 3, har virkning for afgiftsperioder, der påbegyndes efter den 31. december 1996. For afgiftsperioder, der påbegyndes til og med denne dato,

Bet. o. lovf. om merværdiafgift

er fristen 1 måned og 10 dage i § 57, stk. 1, § 64, stk. 2, og § 65, stk. 1, og 10 dage i § 59, stk. 1, § 65, stk. 2, og § 68, stk. 3.

Stk. 12. Lov nr. 102 af 31. marts 1967 om merværdiafgift (momsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 41 af 1. februar 1993, som ændret ved lov nr. 487 af 30. juni 1993, ophæves.«

Ny paragraf

34) Efter § 84 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Reglerne i kapitel 17 har virkning for videresalg af brugte varer, kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter, der er leveret til virksomheden fra og med den 1. juli 1994, jf. dog stk. 2. For brugte varer m.v., der leveres til virksomheden af en virksomhed registreret for merværdiafgift i et andet EF-land, må leverancen dog ikke være sket inden den 1. januar 1995.

Stk. 2. Reglerne i kapitel 17 kan uanset stk. 1, 1. pkt., anvendes ved videresalg af brugte varer m.v., der er leveret til virksomheden inden den 1. juli 1994, såfremt virksomheden kan fremlægge dokumentation for den enkelte vares indkøbspris og kan godtgøre, at der ikke i forbindelse med købet er betalt afgift af den pågældende vare, eller at afgift af varen ikke kan medregnes til den indgående afgift.«

Bemærkninger

Til nr. 1-4, 6, 8-18 og 22-34

Med ændringsforslagene indarbejdes de ændringer til lovforslaget, der følger af vedtagelsen af det 7. momsdirektiv om brugte varer m.v., som træder i kraft den 1. januar 1995.

De nye regler er fastsat i Rådets direktiv nr. 94/5/EF af 14. februar 1994 om tilføjelse til det fælles merværdiafgiftssystem og om ændring af direktiv 77/388/EØF (6. momsdirektiv), særordning for brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter (7. momsdirektiv).

Som følge heraf foreslås lovens ikrafttrædelsesdato samtidig ændret til 1. juli 1994, dog således at visse af de nye brugtvarereglér først finder anvendelse fra den 1. januar 1995.

Ud over ændringer som følge af 7. momsdirektiv foreslås enkelte andre ændringer. Der foreslås en ændring af fritagelsesbestemmelsen for postvæsenets tjenesteydelser og det fore-

slås, at registreringsgrænsen forhøjes fra 10.000 kr. til 20.000 kr. Andre ændringer er af teknisk karakter.

Administrative konsekvenser

Ændringsforslaget om at forhøje registreringsgrænsen fra 10.000 kr. til 20.000 kr. skønnes med stor usikkerhed at medføre en besparelse for Told*Skat på i størrelsesorden 1/2 mio. kr., der især vedrører sparede portoudgifter. På længere sigt skønnes forslaget endvidere at medføre en mindre årsværkbesparelse.

Provenumæssige konsekvenser

De dele af ændringsforslagene, der vil give anledning til provenuvirkninger af betydning, er:

1. Fjernsalg af brugte varer.
2. Udvidelse af afgrænsningen af nye biler.
3. Kunstneres salg af egne varer og bundgrænse.
4. Fritagelse for afgift for postvæsenets distribution af dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter.
5. Keramiske unika og emaljearbejder behandles som kunst i momsloven.
6. Udskydelse af ikrafttræden.
7. Overgangsordning for visse lagre af brugte varer.
8. Forhøjelse af registreringsgrænsen.
9. Transport med færger.

Ad 1 og 2

Når husholdningerne m.v. køber varer i andre medlemslande skal salgslandets afgiftssats bruges. Der er dog visse undtagelser for f.eks. postordresalg og ved køb af nyere brugte biler, hvor modtagerlandets afgiftssats fortsat skal anvendes. Ved ændringsforslaget undtages brugte varer fra fjernsalgsreglerne, hvilket alt andet lige vil give bedre muligheder for at udnytte forskelle i afgiftssatsen mellem medlemslandene. Det er dog tvivlsomt, om ændringsforslaget vil få nogen praktiske konsekvenser, idet man sjældent vil købe brugte varer ubeset f.eks. gennem annoncering i et postordrekatalog. I modsat retning trækker bestemmelsen om, at brugte biler skal være ældre end efter de gældende regler, hvis afsenderlandets afgiftssats skal finde anvendelse i stedet for den danske. Provenuvirkningerne, der er modsatrettede, er i alle tilfælde meget beskedne.

Ad 3 og 5

Efter de gældende regler er kunstneres salg af egne værker fritaget for afgift. Det vil sige, at kunstnerne ikke skal betale afgift af salget, men modsat heller ikke kan afløfte afgift på købet. Kunstnere omfatter efter de gældende regler ikke kunsthåndværkere som f.eks. keramikere.

Efter de foreslåede regler vil der nu også skulle betales afgift af kunstnerens salg af egne værker. Afgiftssatsen af salget vil dog alene udgøre 20 pct. af den normale sats. Kunstnere skal altså beregne afgift af salget svarende til 5 pct., hvis de skal registreres.

Ved registrering vil kunstneren kunne afløfte alle 25 pct. merværdiafgift, der har belastet indkøb af f.eks. værktøj, farver etc.

Der vil blive fastsat en særlig høj registreringsgrænse på 300.000 kr. årligt. Er kunstnerens salg mindre end 300.000 kr., skal kunstneren ikke registreres.

Det er de færreste kunstnere, der har et salg af egne værker på mere end 300.000 kr. om året. En række kunstnere, der sælger til registrerede virksomheder og lignende, vil dog med fordel kunne lade sig frivilligt registrere.

Det vil også kunne betale sig at lade sig frivilligt registrere, selvom salget foregår til private, hvis indkøb af materialer, værktøj, leje af atelier etc. udgør mere end 20 pct. af salget.

Der foreligger ikke statistiske opgørelser over omfanget af salg af ny kunst. Ud fra forbrugsundersøgelsen i 1987 kan det dog med meget stor usikkerhed skønnes, at der sælges for omkring 100 mio. kr. ny kunst gennem mellemhandlere og for ca. 50 mio. kr. direkte til private, kunstforeninger m.v. Hvis kunstnernes omkostninger til køb af materialer har udgjort ca. 20 pct. af salgsværdien, vil provenutabet ved den foreslåede ordning udgøre omkring 3 mio. kr., der især vedrører den del af omsætningen, som sker gennem kunsthandlere.

Hertil kommer provenuvirkningen af at udvide kunstnerbegrebet i loven til også at omfatte visse keramikere etc., der vil bringe det samlede provenutab vedrørende de nye afgiftsregler for kunst og kunstnere op på ca. 5 mio. kr.

Ad 4

Ændringsforslaget vil medføre, at postvæsenet skal afregne ca. 100 mio. kr. mindre i udgående afgift. Hovedparten heraf kan dog afløf-

tes hos kunden. Af de godt 100 mio. kr. vedører alene ca. 11 mio. kr. afgift, der ikke kan afløftes. Når de pågældende postydelser fritages for afgift, bliver postvæsenets mulighed for afløftning af indgående afgift mindre. Dette vil belaste postvæsenets indkøb med en nettoomkostning på ca. 17 mio. kr.

Den samlede provenuvirkning er således en provenugevinst på ca. 6 mio. kr.

Ad 6

Udskydelsen af lovforslagets ikrafttræden til 1. juli 1994 vil begrænse første års provenutab som følge af den nye lov med ca. 40 mio. kr.

Ad 7

Der indføres en overgangsordning for visse lagre af brugte varer. Lagervarer, hvor den handlende kan dokumentere varens indkøbspris samt at varen er indkøbt fra en privat, bliver omfattet af de nye regler om brugte varer m.v. Overgangsordningen vil lette forhandlerens salg af større/dyrere lagervarer, der ellers vil være sværere at sælge til markedspris uden tab.

Der foreligger ikke statistiske opgørelser over registrerede virksomheders køb af brugte varer fra private med henblik på videresalg. Med udgangspunkt i forbrugsundersøgelsen fra 1987 kan det med stor usikkerhed skønnes, at overgangsordningen vil medføre et provenutab på 25-50 mio. kr. Der vil være tale om et engangstab.

Ad 8

En forhøjelse af registreringsgrænsen vil betyde, at en række virksomheder vil kunne lade sig afmelde fra registrering. Det er vanskeligt at skønne præcist over dette antal, men det anslås at måske 60.000 virksomheder vil kunne afmelde sig. En række virksomheder vil dog have fordel af fortsat registrering. Provenutabet skønnes til omkring 5 mio. kr. ved en forhøjelse af registreringsgrænsen til 20.000 kr.

Ændringsforslaget vil således samlet set medføre helårsprovenutab på ca. 5 mio. kr., mens provenuvirkningen i 1994 tilnærmelsesvis er neutral.

Ad 9

Det er vanskeligt at skønne over provenuvirkningen af at fritage motorkøretøjer m.v. til

persontransport for afgift i forbindelse med færgeoverfarter til andre EF-lande. Der overføres omkring 1,6 mio. personbiler til og fra andre EF-lande, hvortil kommer et antal busser, motorcykler og cykler m.v. Godt 2/3 af overførslerne sker via Rødby. Hvis halvdelen af billetterne sælges fra Danmark og man regner med, at ca. halvdelen af billetprisen for bil med passagerer vedrører selve bilen, vil den udgående afgift falde med omkring 25 mio. kr. og nettoprovenuet med omkring 15 mio. kr., idet mulighederne for afløftning af afgift på landanlæg m.v. bliver begrænset.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Overgangsordningen for brugte varer vil i et vist omfang give anledning til øget indtjening hos forhandlere af brugte varer. I det omfang indkøbsprisen for brugte varer indkøbt fra private under de gamle regler er blevet nedsat som følge af den manglende fradragsret for de handlende, gives der kompensation for et tab, den handlende ikke vil lide.

Ad nr. 1

I fodnoten til lovens titel foreslås tilføjet en henvisning til det nu vedtagne 7. momsdirektiv.

Ad nr. 2 og 3

Fællesskabets nye afgiftsregler for brugte varer m.v. indebærer, at handel med brugte varer m.v. mellem medlemslandene kan afgiftsberigtiges i salgslandet. Der skal derfor ikke betales afgift ved erhvervelse af brugte varer m.v., der er afgiftsberigtiget i et andet medlemsland, jf. den foreslåede ændring i nr. 2.

Samtidig foreslås en sproglig tilpasning af bestemmelsen til teksten i 6. momsdirektiv.

I ændringsforslag nr. 3 foreslås en ændret definition af nye motorkøretøjer m.v. Ændringen indebærer, at motorkøretøjer anses for at være nye, når leveringen finder sted senest 6 måneder efter første ibrugtagning, eller når køretøjet har kørt højst 6.000 km. Efter de gældende regler gælder der henholdsvis en 3 måneders- og en 3.000 km's-grænse. Ændringen, der er en følge af vedtagelsen af 7. momsdirektiv, vil indebære, at motorkøretøjer, som indkøbes i andre EF-lande, i højere grad vil blive pålagt afgift her i landet.

Ad nr. 4

Ud over en mindre sproglig justering præciseres det, at en vare, der ved indførslen oplægges på et toldoplag, hvor der efter toldlovens § 55 er givet tilladelse til afgiftsfri oplæggelse, først anses for indført, når varen fraføres det pågældende toldoplag.

Ad nr. 6

Ved ikrafttrædelsen af 7. momsdirektiv den 1. januar 1995 vil det ikke længere være muligt at opretholde den gældende afgiftsfritagelse for kunstneres salg af egne kunstværker, fordi sådant salg fra denne dato vil være omfattet af den fælles ordning efter direktivet. Denne fritagelse foreslås derfor ophævet, dog således at ændringen først får virkning fra den 1. januar 1995, jf. bemærkningerne til ændringsforslagene nr. 33 og 34.

Afgiftsfritagelsen foreslås i stedet afløst af en særlig høj bundgrænse for registrering og betaling af afgift for dette salg, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 26.

Ad nr. 8

Der foreslås en mindre sproglig justering af bestemmelsen.

Ad nr. 9

Efter lovforslagets § 13, stk. 1, nr. 14, som bliver nr. 13, er der foreslået afgiftsfritagelse for postvæsenets indsamling og omdeling af breve og pakker og hertil knyttede ydelser. Herved gennemføres en regel i 6. momsdirektiv, artikel 13, hvorefter »... tjenesteydelser og hertil knyttede leveringer af goder præsteret af det offentlige postvæsen...« er fritaget for afgift.

Der har under udvalgsbehandlingen været rettet henvendelse om den foreslåede fritagelsesbestemmelses overensstemmelse med bestemmelsen i direktivet. En nærmere undersøgelse i den anledning har vist, at fritagelsesbestemmelsen ikke praktiseres helt ens i medlemslandene. Dette har formentlig bl.a. sammenhæng med, at det offentlige postvæsen ikke er organiseret ens i medlemslandene. Imidlertid er omdeling af aviser og blade som offentlig postydelse fritaget for afgift i de øvrige medlemslande. I modsætning hertil er postvæsenets omdeling af aviser og blade afgiftsplig-

tig efter gældende lov og efter den foreslåede bestemmelse i § 13.

På denne baggrund foreslås der en ændret affattelse af fritagelsesbestemmelsen. Den indebærer, at afgiftsfritagelsen omfatter de ydelser, som postvæsenet ifølge postlovens § 1 har pligt til at udføre. Det drejer sig om indsamling og omdeling af adresserede brevforsendelser og pakker, som også er fritaget for afgift efter gældende lov. Endvidere gælder det indsamling og omdeling af adresserede dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter, der som nævnt er omfattet af afgiftspligten efter gældende lov.

Andre ydelser leveret af postvæsenet er omfattet af afgiftspligten efter lovens almindelige regler. Det drejer sig for det første om ydelser, som postvæsenet besørger efter regler fastsat i medfør af postlovens § 3. Der er fastsat regler for omdeling af adresseløse forsendelser, der også er omfattet af afgiftspligten efter gældende lov. For det andet angår det ydelser, som postvæsenet vælger at udbyde med hjemmel i postlovens § 3. Eksempler er kuverteringsydelser, intern postomdeling i store institutioner og kørsel for fremmed regning, der også hidtil har været afgiftspligtig for postvæsenet, samt kurierpostydelser, som postvæsenet leverer afgiftsfrit i dag.

Ad nr. 10

Det præciseres i forbindelse med vedtagelsen af 7. momsdirektiv, at fjernsalgsreglerne ikke finder anvendelse på brugte varer m.v., der er afgiftsberigtiget efter de særlige regler for brugte varer m.v. Baggrunden herfor er, at varer, der afgiftsberigtiges efter disse regler, altid beskattes i salgslandet.

Ad nr. 11

Det præciseres i overensstemmelse med den bagved liggende regel i 6. momsdirektiv, at leveringsstedet for transportydelser er her i landet, når transporten udføres her. Ordningen omfatter således både vare- og persontransport.

Ad nr. 12

Det foreslås, at kunstneres eller disses arvingers førstegangssalg af egne kunstværker afgiftsberigtiges på et reduceret grundlag svarende til 20 pct. af afgiftsgrundlaget. Baggrunden for ændringen er vedtagelsen af 7. momsdirektiv,

hvorefter den gældende afgiftsfritagelse for kunstneres salg af egne kunstværker ikke kan opretholdes, jf. bemærkningerne til nr. 6.

Medlemslandene kan efter direktivet for sådanne leverancer anvende et reduceret grundlag som afgiftsgrundlag. Det reducerede grundlag skal mindst udgøre 20 pct. af afgiftsgrundlaget. Efter direktivet skal der ved afgiftsberigtigelsen anvendes samme reduktionsprocent for kunstneres salg af egne kunstgenstande som ved indførsel af kunstgenstande, samlere objekter og antikviteter, jf. lovforslagets § 32, stk. 2.

Ad nr. 13

Ændringen er en konsekvens af den foreslåede ændring i ændringsforslag nr. 12. Ændringen indebærer, at der tilsvarende betales afgift af det reducerede grundlag ved erhvervelse fra andre EF-lande af de pågældende kunstgenstande.

Ad nr. 14 og 15

Ved levering til andre medlemslande af varer, som afgiftsberigtiges efter de særlige regler om brugte varer m.v. i kapitel 17, betales afgiften her i landet. Sådanne leverancer vil derfor ikke være fritaget for afgift efter lovforslagets § 34, stk. 1, nr. 1, 3 og 4.

Ad nr. 16 og 17

Det præciseres, at reglerne om afgiftsfrihed ved midlertidig indførsel følger reglerne om toldfrihed. Det foreslås samtidig, at de gældende regler om sikkerhedsstillelse ved midlertidig indførsel, der i dag findes i bekendtgørelse nr. 1208 af 23. december 1993 om fritagelse for merværdiafgift (moms) ved visse former for indførsel fra steder uden for EF, optages i lovteksten.

Ad nr. 18

Ændringen er en konsekvens af ændringsforslag nr. 25, hvor registreringsgrænsen på 10.000 kr. foreslås forhøjet til 20.000 kr.

Ad nr. 22

Ændringen indebærer, at den samlede transport – dvs. både passagerer og medførte køretøjer – fritages for afgift, når færgeoverfart sker til de øvrige EF-lande. Efter de gældende reg-

ler fritages der kun for befordring af passage-
rerne.

Bestemmelsen omfatter de af passagererne medførte transportmidler såsom cykler, motorcykler og personbiler. Overfart af busser med passagerer fritages ligeledes. Overfart af lastbiler m.v. er derimod ikke fritaget ved transport til andre EF-lande, idet denne transport betragtes som selvstændig varetransport.

Ved ændringerne af 6. momsdirektiv som følge af det indre marked blev varetransport mellem medlemslandene gjort afgiftspligtig. Tilsvarende blev varetransport til andre medlemslande (herunder overførsel af biler og busser med færge) ved ændringerne af merværdiafgiftsloven som følge af det indre marked gjort afgiftspligtig fra 1. januar 1993, jf. lov nr. 362 af 14. maj 1992.

Kommissionen har nu i et brev gjort opmærksom på, at Danmark ikke bør opkræve afgift på befordring af medførte motorkøretøjer ved færgeoverfart til andre EF-lande. Ændringsforslaget tilsigter således at imødekomme denne henvendelse.

Ad nr. 23

Det præciseres i overensstemmelse med den bagved liggende regel i 6. momsdirektiv, at afgiftsgodtgørelse ikke kan ydes for transaktioner i forbindelse med forvaltning af investeringsforeninger.

Ad nr. 24

Der foreslås en sproglig justering af bestemmelsen.

Ad nr. 25

Det foreslås, at lovforslagets registreringsgrænse på 10.000 kr., der svarer til den gældende lovs registreringsgrænse, som har været uændret siden 1978, forhøjes til 20.000 kr.

Registreringsgrænsen er bundgrænsen for pligtig registrering. Den foreslåede ændring indebærer, at virksomheder, hvis salg af varer og ydelser højst udgør 20.000 kr. årlig, ikke skal registreres og betale afgift af salget. Ændringen betyder, at ca. 70.000 virksomheder vil kunne lade sig afmelde fra registrering, men en stor del af disse virksomheder vil have fordel af at opretholde registreringen, idet de leverer varer og ydelser til registrerede virksomheder. Der er således adgang til registrering for virk-

somheder, der ønsker det, selv om det årlige salg er under 20.000 kr.

Ad nr. 26

Det foreslås, at der indføres en særlig registreringsgrænse for kunstnere. Efter ændringsforslaget skal der ikke ske registrering og betales afgift af kunstneres eller disses arvingers førstegangssalg af kunstnerens egne kunstgenstande, når salget hverken i det løbende eller i det foregående kalenderår overstiger 300.000 kr. Baggrunden for ændringsforslaget er, at den hidtidige afgiftsfritagelse for kunstnere ikke kan opretholdes efter vedtagelsen af 7. momsdirektiv, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 6.

Kunstnere, der i et kalenderår sælger for mere end 300.000 kr., skal derfor lade sig registrere, når salget overstiger denne grænse, og betale afgift af det salg, som sker efter registreringspligtens indtræden. Registreringen gælder også for det følgende kalenderår, uanset om salget i dette år ikke overstiger de 300.000 kr. Hvis kunstneren f.eks. registreres i 1994, kan kunstneren tidligst blive afmeldt fra registrering med udgangen af 1995.

Den særlige registreringsgrænse for kunstnere finder kun anvendelse for afgiftspligtige personer etableret her i landet, jf. lovforslagets § 49, stk. 1.

Ad nr. 27

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 17, stk. 12.

Ad nr. 28

Det foreslås, at den særlige regel om, at afgiften af visse varer indkøbt til videresalg først kan medregnes til den indgående afgift i den afgiftsperiode, hvor videresalg sker, udvides til også at gælde indkøb af kunstgenstande, der er afgiftsberigtiget efter § 30, stk. 3, og § 31, jf. bemærkningerne til ændringsforslagene nr. 12 og 13.

Ad nr. 29

Det foreslås, at anvendelsesområdet for lovforslagets § 69 udvides som en konsekvens af vedtagelse af 7. momsdirektiv.

Med ændringen kan de særlige regler i lovforslagets kapitel 17 for brugte varer m.v. også anvendes ved videresalg af varer, der er ind-

købt fra virksomheder i andre medlemslande, når varen i salgslandet er afgiftsberigtiget efter tilsvarende brugtvareregler.

Endvidere kan de særlige brugtvareregler anvendes ved indkøb fra virksomheder både her i landet og i andre medlemslande, der ikke er registreret, fordi deres omsætning er under registreringsgrænsen. Dette gælder dog kun ved indkøb af sådanne virksomheders investeringsgoder. Som investeringsgoder forstås ethvert driftsmiddel uanset værdien heraf. Ved indkøb af almindelige handelsvarer, f.eks. frugt og grønt fra små landbrug, skal der derfor ved videresalg heraf betales afgift af hele prisen og ikke kun af forskellen mellem indkøbs- og videresalgsprisen.

Lovforslagets § 69, stk. 2, foreslås udvidet til også at omfatte indkøb af kunstgenstande, der er afgiftsberigtiget på et reduceret grundlag, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12 og 13.

Ad nr. 30

I lovforslagets § 69, stk. 4, foreslås definitionen af kunstgenstande ændret i overensstemmelse med 7. momsdirektiv. Direktivet giver dog medlemslandene visse valgmuligheder. Efter direktivet kan medlemslandene således vælge under definitionen at medtage 1) keramiske unika, 2) emaljearbejder på kobber samt 3) fotografier taget af kunstneren, aftryk foretaget af denne eller under dennes tilsyn, signeret og nummereret i et antal på op til 30 eksemplarer, uanset formater og underlag. Det foreslås kun at medtage keramiske unika og emaljearbejder på kobber. Fotografier er derimod ikke medtaget. Dette skal ses på baggrund af, at direktivets definition af fotografier omfatter fotografier af enhver art, herunder også fotografier, som har karakter af en almindelig handelsvare.

Ad nr. 31

Med ændringen sker der en sproglig tilpasning til den foreslåede ændring af § 69, stk. 2, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 29. Herudover præciseres det, at afgiftsgrundlaget også omfatter det merværdiafgiftsbeløb, der påhviler kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter ved indførslen.

Ad nr. 32

Det foreslås, at bestemmelsen om, at ministeren på eget initiativ kan tage en afgørelse, der er truffet af de statslige told- og skattemyndigheder, op til nærmere undersøgelse og afgørelse, udgår.

Bestemmelsen, der er uændret i forhold til den gældende lov, blev indsat i forbindelse med gennemførelsen af klagebegrænsningen på told- og afgiftsområdet pr. 1. januar 1987. Baggrunden for bestemmelsen var et ønske om at bevare muligheden for en yderligere behandling af sager, hvor generelle hensyn, samfundsmæssige forhold eller lignende taler herfor. Bestemmelsen må imidlertid anses for at være overflødig, da skatteministeren under alle omstændigheder på eget initiativ vil kunne tage sådanne sager op til fornyet undersøgelse og afgørelse.

Ad nr. 33 og 34

Det foreslås i ændringsforslag nr. 33 at udskyde lovens ikrafttrædelse til 1. juli 1994.

Med ændringsforslagene indarbejdes reglerne i 7. momsdirektiv, der imidlertid først træder i kraft den 1. januar 1995. En række af de foreslåede ændringsforslag skal derfor først have virkning fra denne dato, idet de forudsætter, at alle medlemslandene anvender de fælles regler om den afgiftsmæssige behandling af brugte varer m.v. Det betyder, at der er behov for yderligere overgangsregler. Det indebærer en række ændringer i overgangsreglerne i lovforslagets § 84.

De foreslåede ændringer fremgår af § 84, stk. 2, 3, 5 og 7. Med hensyn til stk. 7 bemærkes, at det med denne bestemmelse foreslås, at den gældende afgiftsfritagelse for kunstneres salg af egne værker opretholdes indtil den 1. januar 1995, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 6.

Der foreslås i ændringsforslag nr. 34 indsat en ny § 01, som indeholder en generel overgangsregel for de særlige regler for brugte varer m.v. i lovforslagets kapitel 17. Det foreslås, at disse regler som hovedregel allerede skal finde anvendelse fra den 1. juli 1994. De varer, der vil være omfattet af reglerne, er som udgangspunkt varer, der er leveret til virksomheden fra og med denne dato.

Reglerne i kapitel 17 kan dog ikke, som det også fremgår af de foreslåede ændringer til §

84, finde anvendelse i fuldt omfang, før de fælles brugtvareregler i 7. momsdirektiv træder i kraft den 1. januar 1995. Reglerne kan således ikke inden denne dato anvendes ved handel mellem registrerede virksomheder i forskellige medlemslande. Det fastslås derfor, at reglerne først gælder for varer, der leveres til virksomheden af en virksomhed registreret for merværdiafgift i et andet EF-land, når denne levering sker fra den 1. januar 1995.

I bestemmelsens stk. 2 er der fastsat en særlig overgangsregel for lagervarer, dvs. varer, der er leveret til virksomheden inden den 1. juli 1994. De nye brugtvareregler kan således også under visse betingelser anvendes for sådanne varer. Det er en betingelse, at der for den enkelte vare kan fremlægges dokumentation for varens indkøbspris, og det skal samtidig kunne godtgøres, at der ikke i forbindelse med købet er betalt merværdiafgift af den pågældende vare. Betingelserne vil også være opfyldt, selv om der er betalt afgift, når blot denne afgift ikke kan medregnes til den indgående afgift. Disse tilfælde omfatter køb af brugte personmotorkøretøjer, der er afgiftsberigtiget efter den gældende lovs § 10.

Til nr. 5

Med det foreslåede ændringsforslag vil mindretallet sikre, at en række kursusvirksomheder friholdes for den øgede økonomiske belastning, som lovforslaget ellers vil påføre disse, ligesom ændringsforslaget vil sikre en ligeleg konkurrenceevne mellem kursusvirksomheder.

Til nr. 7 og 19-21

Mindretallet ønsker med de foreslåede ændringer at komme hotel- og restaurationsbranchen til hjælp ved at sikre momsligestilling for hotel- og restaurationsydelser for så vidt angår afløftningsretten samt indføre momsfrihed for udenlandske hotelgæster.

Samtidig finder mindretallet at man hermed sikrer hotel- og restaurationsbranchens konkurrenceevne over for tilsvarende udenlandske virksomheder, ligesom de foreslåede ændringer vil gavne hele turisterhvervet og skabe øget beskæftigelse.

Mindretallet bemærker i den forbindelse, at skatteministerens besvarelser af spørgsmålene 19, 20, 22 og 24, jf. bilag 73, der optrykkes som bilag til betænkningen, ikke på overbevisende måde har godtgjort, at de foreslåede ændringer vil være i strid med EU-retten.

Anne-Marie Meldgaard (S) Hjørtnæs (S) Klaus Hækkerup (S) Pia Gjellerup (S)

Henning Nielsen (S) Bjarne Laustsen (S) Sonja Albrink (CD) Bjarne Ørum (RV)

Ole M. Nielsen (KRF) Aagaard (KF) fmd. Kirkegaard (KF) Flemming Hansen (KF)

Peter Brixtofte (V) nfmd. Svend Heiselberg (V) Svend Aage Jensby (V) Ole Donner (FP)

Jens Thoft (SF)

Bilag

Nogle af udvalgets spørgsmål til skatteministeren og dennes besvarelse heraf, ministerens kommentar til nogle henvendelser samt en henvendelse til udvalget*Spørgsmål 12:*

Ministerens bemærkninger udbedes til vedlagte notat vedrørende moms af fællesejede edb-centraler, herunder om ministeren agter at fremsætte et ændringsforslag, således at de pengeinstitutter, der benytter fællesejede edb-selskaber, bliver ligestillet med øvrige pengeinstitutter. I benægtende fald anmodes om teknisk bistand til formulering af en bestemmelse herom.

Svar:

Det notat, der er vedlagt spørgsmålet, svarer i det store hele til henvendelsen fra Finansrådet. Jeg kan som udgangspunkt henvise til mine bemærkninger til bilag 1 og 11. Jeg mener således, at det er helt afgørende, at der ikke gennem nye afgiftsfritagelser sker en forrykkelse af de gældende konkurrencevilkår. Hensynet til de uafhængige virksomheder, der må sælge deres ydelser med moms på normale markedsvilkår, må veje meget tungt. Det er i den forbindelse ikke tilstrækkeligt blot at se på de aktuelle konkurrenceforhold. En fritagelse må heller ikke kunne fastlåse markedet for bestemte ydelser. Jeg mener således ikke, at momsen skal medvirke til at cementere markedssituationen på et givet tidspunkt.

Det anføres i notatet, at de fællesejede edb-centraler i dag omfatter Bankdata, BEC og SDC. Det gøres gældende, at afsætningen i det væsentlige kun sker til medlemsvirksomhederne, at betalingen i realiteten er en omkostningsrefusion, og at afsætningen ikke sker i konkurrence med andre edb-leverandører. Der benyttes således kun eksterne leverandører til nicheprodukter, og det sker som underleverancer til edb-centralerne. Det vil derfor ifølge notatet ikke med rette kunne anføres, at en moms-fritagelse af de fællesejede edb-centre vil være konkurrenceforvridende.

Som det fremgår af mine bemærkninger til bilag 1, svarer forslaget til afgiftsfritagelse for ydelser præsteret af selvstændige grupper helt til den bagved liggende direktivbestemmelse.

Der er altså ikke indsat yderligere betingelser eller begrænsninger i den foreslåede lovtekst. Hensynet til lige konkurrencevilkår er et af elementerne i bestemmelsen. Bestemmelsen udelukker imidlertid ikke på forhånd bestemte ydelser.

De betingelser, bestemmelsen opstiller, gør, at mulighederne for at opnå afgiftsfritagelse vil være begrænsede. Det kommer til udtryk i lov-bemærkningerne, som også indeholder visse fortolkningsbidrag for at undgå unødigt tvivl om bestemmelsens rækkevidde.

Det er min umiddelbare opfattelse, at de fællesejede edb-centraler ikke opfylder betingelserne for afgiftsfritagelse. Jeg vil dog gerne understrege, at den endelige afgørelse heraf må bero på et konkret skøn. Det afgørende vil være, om virksomheden helt eller delvis må siges at blive udøvet i konkurrence med uafhængige edb-leverandører. Hvis der er bestemte ydelser, som ikke udbydes i konkurrence med andre virksomheder, vil der kunne gives fritagelse herfor. Det er derfor ikke nødvendigvis et spørgsmål om enten – eller. Det er som sagt moms-nævnet, der har den endelige administrative afgørelse heraf. Moms-nævnets afgørelse kan så i givet fald indbringes for domstolene.

Spørgsmålet om de fællesejede edb-centralers ligestilling med pengeinstitutter i momsmæssig henseende beror altså på en fortolkning af de relevante lovbestemmelser, dels fritagelsesbestemmelsen for finansielle ydelser, og dels den foreslåede fritagelse for ydelser præsteret af selvstændige grupper. Spørgsmålet om rækkevidden af bestemmelserne er derfor i sidste ende et domstolsanliggende. Det er derimod ikke et spørgsmål om lovtekstens nærmere udformning. Begge bestemmelser er formuleret i nøje overensstemmelse med de tilsvarende direktivbestemmelser.

De fortolkningsbidrag, der er givet i lov-bemærkningerne, går heller ikke ud over den foreslåede lovtekst.

Hvis man på trods heraf ville indsatte en særbestemmelse for pengeinstitutternes fælles-

ejede edb-centraler, kunne det f.eks. ske ved et nyt litra i fritagelsesbestemmelsen for finansielle ydelser i forslaget § 13, stk. 1, nr. 12. En sådan bestemmelse kunne affattes således:

»g) Leverancer af edb-ydelser fra pengeinstitutternes fællesejede edb-centraler til medlemsvirksomhederne til brug for disses finansielle aktiviteter, der er fritaget efter denne bestemmelse.«

Regeringen vil selvsagt ikke kunne støtte et sådant forslag, fordi det klart vil tilsidesætte de afgørende konkurrencehensyn, jeg har nævnt ovenfor. Hertil kommer, at en sådan fritagelse for underleverancer - uanset om de sker til brug for momsfri aktiviteter - vil være i strid med den bagved liggende direktivbestemmelse. Kun de ydelser, der efter deres karakter falder direkte ind under de i direktivet og i lovforslaget nævnte finansielle ydelser, er omfattet af momsfrigatelsen.

Spørgsmål 13:

Ministeren bedes oplyse, om det ikke vil være muligt i større omfang end foreslået at fritage kursusvirksomhed uden, at dette vil være i strid med EF-direktivet.

Svar:

Den foreslåede inddragelse af den erhvervsrelaterede kursusvirksomhed under momspligten er søgt begrænset mest muligt under hensyn til den bagved liggende direktivbestemmelse. En yderligere begrænsning vil efter min opfattelse ikke være forenelig med direktivet.

Spørgsmål 14:

Ministeren bedes ved en række eksempler oplyse, hvilke kursusvirksomheder og kursustyper, som fremover ikke vil være fritaget samt oplyse, om den foreslåede affattelse af bestemmelsen ikke vil kunne give anledning til konkurrenceforvridning.

Svar:

De kursusvirksomheder, der inddrages under momspligten, er virksomheder, der drives med gevinst for øje, dvs. erhvervsmæssigt. Det er ikke afgørende i hvilken form, virksomheden drives. Det kan således være virksomheder, der drives i selskabsform, men det kan også være virksomheder, der drives i foreningsregi. Det afgørende er, om formålet med virk-

somheden er at indtjene et overskud til ejeren eller til eventuelt at dække andre aktiviteter.

Det er kun kursusvirksomhed, herunder uddannelsesseminarer og -konferencer, der foreslås inddraget under momspligten. Ændringen berører derfor ikke de faglige grunduddannelser. Indholdet af kursusvirksomheden er uden betydning for spørgsmålet om momspligt. Som typiske kurser, der vil blive omfattet af afgiftspligten, kan nævnes edb-kurser og kurser med juridiske og økonomiske emneområder. Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af bilag 26.

Spørgsmål 18:

Under henvisning til ministerens besvarelse af spørgsmål 15, jf. bilag 53, anmodes på ny om Justitsministeriets stillingtagen til det i spørgsmålet nævnte ændringsforslag, idet bemærkes, at der ikke er tale om, at spørgsmålet angår en sag, der verserer ved domstolene, men ganske enkelt et spørgsmål om, hvorvidt et eller flere partier vil stille et ændringsforslag med den nævnte ordlyd. Hvorfor det i det mindste for lovgivningsmagten må være muligt at få Justitsministeriets tilkendegivelse om, hvorvidt dette ministerium er enig i skatteministerens opfattelse om ændringsforslagets EF-medholdelighed.

Svar:

Jeg har indhentet følgende udtalelse fra Justitsministeriet:

»En stillingtagen til spørgsmålet om, hvorvidt det påtænkte ændringsforslag er i overensstemmelse med EF-retten, afhænger af en vurdering af den nærmere rækkevidde af fritagelsesbestemmelsen i 6. momsdirektivs art. 13, punkt B, litra d, nr. 3-5.

Justitsministeriet har forstået, at der under den af Sparekassernes Datacenter anlagte rets-sag skal foretages en vurdering af rækkevidden af fritagelsesbestemmelsen for finansielle ydelser i momslovens § 2, stk. 3, litra j, set i forhold til fortolkningen og anvendelsen af fritagelsesbestemmelsen i 6. momsdirektivs art. 13, punkt B, litra d, nr. 3-5. Efter det oplyste vil dette fortolkningsspørgsmål formentlig skulle forelægges præjudicielt for EF-Domstolen, jf. EF-Traktatens art. 177.

6. momsdirektivs art. 13, punkt B, litra d, nr. 3-5, er undtagelser fra hovedreglen i 6. moms-

direktiv om momspligt på alle tjenesteydelser, jf. direktivets art. 2. I den forbindelse må man være opmærksom på, at EF-Domstolens fortolkningsstil er udmøntet i den såkaldte »effet utile« doktrin, hvorefter fortolkningen skal sigte mod at give EF-reglerne størst mulig gennemslagskraft og effektivitet i relation til de formål, som retsakten og traktaten tilsigter at opnå. EF-Domstolen fortolker derfor undtagelser indskrænkende med henblik på at give EF-reglerne den størst mulige effektivitet. Det vil også kunne få betydning for EF-Domstolens stillingtagen, at fortolkningen har betydning for EU-landenes bidrag til EU's budget, idet en del af momsen går til EU.

Spørgsmålet om fortolkningen af den pågældende bestemmelse i 6. momsdirektiv er som nævnt forelagt for domstolene. Justitsministeriet finder derfor ikke at burde tage endelig stilling til spørgsmålet.

Som det fremgår af det ovenfor anførte, kan der imidlertid efter Justitsministeriets opfattelse anføres væsentlige argumenter til støtte for Momsnævnets fortolkning, hvorefter bestemmelserne i art. 13, punkt B, litra d, nr. 3-5, i 6. momsdirektiv om momsfritagelse for visse finansielle transaktioner ikke kan fortolkes således, at de giver adgang til at fritage for moms på edb-udgifter til medlemsvirksomhederne fra pengeinstitutters fællesejede edb-centre.

Det skal i øvrigt fremhæves, at det ville være uheldigt at indføre en udtrykkelig fritagelsesadgang i momsloven på nuværende tidspunkt, såfremt EF-Domstolen under en præjudiciel forelæggelse måtte nå frem til, at 6. momsdirektiv ikke hjemler fritagelse i den foreliggende situation. Skulle EF-Domstolen omvendt under en præjudiciel sag fastslå, at 6. momsdirektivs art. 13, punkt B, litra d, nr. 3-5, giver adgang til fritagelse for moms på edb-udgifter til medlemsvirksomhederne fra pengeinstitutternes fællesejede edb-centre, ville det påtænkte ændringsforslag i øvrigt være unødvendigt, idet momsloven jo skal fortolkes i overensstemmelse med 6. momsdirektiv.

Justitsministeriet finder på den anførte baggrund, at en samlet vurdering må føre til, at man ikke på nuværende tidspunkt bør gennemføre regler i momsloven om fritagelse for moms på edb-udgifter til medlemsvirksomhederne fra pengeinstitutternes fællesejede edb-centre«.

Spørgsmål 19:

Vil det være i strid med EF-retten, hvis § 13, nr. 9, affattes således, at der efter ordene »parkerings- og reklameplads«, indføjes følgende: »til fysiske eller juridiske personer, der er hjemmehørende her i landet«? I bekræftende fald bedes dette dokumenteret med henvisning til de relevante EF-bestemmelser, ligesom de økonomiske konsekvenser af en sådan tilføjelse bedes oplyst.

Spørgsmål 20:

Vil det være i strid med EF-retten, hvis § 42, nr. 5, ændres således, at ordet »repræsentation« udgår. I bekræftende fald bedes dette dokumenteret med henvisning til de relevante EF-bestemmelser, ligesom det bedes oplyst, hvilke økonomiske konsekvenser en sådan ændring vil have.

Spørgsmål 21:

Hvilke andre EU-lande indrømmer i dag fradragsretten for moms af udgifter til repræsentation, og har de pågældende lande vedtaget nationale bestemmelser herom før eller efter, at EU's eventuelle regler herom måtte være blevet vedtaget?

Spørgsmål 22:

Vil det være i strid med EF-retten, hvis § 42, nr. 6, udgår? I bekræftende fald bedes dette dokumenteret med henvisning til de relevante EF-bestemmelser, ligesom det bedes oplyst, hvilke økonomiske konsekvenser en sådan ændring vil have.

Spørgsmål 23:

Hvilke andre EU-lande indrømmer i dag fradragsret for hotelmoms, og har de pågældende lande vedtaget nationale bestemmelser herom før eller efter, at EU's eventuelle regler herom måtte være blevet vedtaget?

Spørgsmål 24:

Vil det være i strid med EF-retten, hvis § 42, stk. 2, udgår? I bekræftende fald bedes dette dokumenteret med henvisning til de relevante EF-bestemmelser, ligesom det bedes oplyst, hvilke økonomiske konsekvenser en sådan ændring vil have.

Spørgsmål 25:

Hvis Skatteministeriet er af den opfattelse, at de fire forestående ændringer vil være i strid med EF-retten, bedes Justitsministeriets udtalelse herom indhentet. Hvorledes vil disse ændringsforslag kunne formuleres.

Svar:

Spørgsmål 19 går på, om momsloven efter EF-retten kan ændres med henblik på en momsfrigtagelse for bl.a. hotelydelser, som afsættes til personer, der er hjemmehørende i udlandet.

Ved hotelydelser skal momsen i henhold til EF's 6. momsdirektivs artikel 9, stk. 1, svares i det land, hvor den, der yder tjenesten, har etableret enten hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller et fast forretningssted, hvorfra tjenesteydelsen leveres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et sådant fast forretningssted hans bopæl eller hans sædvanlige opholdssted.

Ved fastsættelse af beskatningsstedet for hotelydelser m.v. har det således udelukkende betydning, hvor ydelsen leveres fra. Derimod er det uden betydning, til hvem tjenesteydelsen leveres. En ydelse, der leveres af et hotel i Danmark til en udlænding, skal beskattes her i landet, idet tjenesteyder er etableret og leverer ydelsen her. Ydelsen skal beskattes på samme måde og efter samme regler som ved levering til danske kunder.

Det vil således ikke være foreneligt med EF-retten at fritage udlændinges hotelophold for afgift.

For så vidt angår spørgsmål 20-25 kan jeg oplyse, at artikel 17, stk. 6, i 6. momsdirektiv lyder således:

»Senest inden udløbet af en periode på fire år fra datoen for dette direktivs ikrafttræden fastsætter Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen de udgifter, der ikke giver ret til fradrag i merværdiafgiften. Under alle omstændigheder giver udgifter, der ikke er af streng erhvervsmæssig karakter, som for eksempel udgifter til luksusforbrug, underholdning eller repræsentation, ikke adgang til fradrag.

Indtil de ovenfor omhandlede regler træder i kraft, kan medlemsstaterne opretholde alle de undtagelser, som på tidspunktet for dette

direktivs ikrafttræden var gældende i henhold til deres nationale lovgivning.«.

Der foreligger således en stand-still forpligtelse efter direktivet. Bestemmelsen er efter min opfattelse så uklart formuleret, at det er meget usikkert, i hvilket omfang et medlemsland kan indføre afløftning af repræsentation (§ 42, stk. 1, nr. 5), af hotelmoms (§ 42, stk. 1, nr. 6) samt af overnatning og bespisning af kursusedtagere m.v. (§ 42, stk. 2) uden risiko for EF-retlige vanskeligheder, så længe der ikke er opnået enighed i EF om spørgsmålet.

Der vedlægges en oversigt over reglerne for fradragsret for moms af repræsentation, hotelophold og bespisning i de øvrige EF-lande.

Jeg er ikke bekendt med, at andre medlemslande har indført fradragsret på området efter 6. momsdirektivs ikrafttrædelse.

Økonomiske konsekvenser

Det bemærkes, at det generelt er vanskeligt at skaffe statistisk grundlag til brug for skøn over spørgsmålenes økonomiske konsekvenser. Skønnene nedenfor er derfor behæftet med ikke ringe usikkerhed.

På basis af oplysninger i momsstatistikken samt en model udviklet til Danmarks Turistråd skønnes det, at det umiddelbare provenutab ved at indføre momsfradragsret for erhvervsmæssigt køb af hotelophold og bespisning, herunder repræsentation, er knap 1,1 mia. kr. Ved indførelse af fradragsret vil de danske momsregistrerede virksomheders omkostninger falde. Statens umiddelbare provenutab vil derfor medføre stigende indkomster i erhvervene i hvert fald på kort sigt og dermed større skattebetalinger. Når der tages hensyn til de afledte indkomstskattevirkninger, skønnes det umiddelbare provenutab at udgøre ca. 850 mio. kr. Heraf vedrører ca. 400 mio. kr. udenlandske forretningsfolk og ca. 450 mio. kr. danske virksomheder.

Det skal yderligere bemærkes, at indførelse af fradragsret vil medføre, at det danske momsgrundlag falder. Dette vil medføre et fald i overførslerne til EF på ca. 50 mio. kr. Samlet bliver provenutabet ved at indføre fradragsret for momsregistrerede virksomheders udgifter til køb af hotel- og restaurationsydelser således ca. 800 mio. kr.

Der findes kun få statistiske holdepunkter for at skønne over det yderligere provenutab

forbundet med, at også private udlændinges samt ikke momsregistrerede udlændinges køb af hotelovernatning, camping og parkeringspladser m.v. gøres momsfrit. Med udgangspunkt i oplysningerne fra Danmarks Turistråd skønnes det umiddelbare provenutab vedrørende køb af hotelovernatning at udgøre ca. 220 mio. kr. Provenutabet vedrørende camping, parkeringspladser m.v. anslås skønsmæssigt til omkring 60 mio. kr., heraf vedrører hovedparken køb af overnatninger på campingpladser.

Det skønnes, at der årligt er i størrelsesordenen 1,4 mio. overnatninger af momspligtige i forbindelse med kongresser, internatkurser m.v. Såfremt virksomheder, der driver kursusvirksomhed, får fradragsret for afgiften på indkøb, der vedrører overnatning og bespisning i forbindelse med kongresser og kurser m.v., skønnes det med nogen usikkerhed at medføre et umiddelbart provenutab på omkring 300 mio. kr. årligt.

De nævnte forslag til indførelse af fradragsret vil lovteknisk kunne gennemføres ved, at § 42 affattes på ny uden de nævnte undtagelser fra fradragsretten.

Jeg kan tilføje, at regeringen ikke kan støtte de 4 nævnte ændringer i lovforslagets § 13, nr. 9, og § 42, stk. 1, nr. 5 og 6, samt § 42, stk. 2. Skatteministeriet har forelagt de EF-retlige spørgsmål for Justitsministeriet. Ministeriet har oplyst, at det er enigt i Skatteministeriets vurdering. Skatteministeriet og Justitsministeriet vil endvidere snarest forelægge Europa-Kommissionen spørgsmålet, om ændringerne omtalt i spørgsmål 20, 22 og 24 (fradragsret for moms af repræsentationsudgifter samt hotel- og restaurationsudgifter) ville kunne gennemføres, uden at det efter Kommissionens opfattelse måtte stride mod Danmarks EF-retlige forpligtelser.

Oversigt over fradragsret for repræsentation

	Udgifter til repræsentation
Belgien	÷
Danmark	÷
England	÷ ¹⁾
Frankrig	÷
Grækenland	÷
Holland	÷
Irland	÷

Italien	÷
Luxembourg	÷
Portugal	÷
Spanien	÷
Tyskland	÷

¹⁾ Visse repræsentationsudgifter giver dog ret til fradrag.

Kilde: Bureau of Fiscal Documentation, dog for så vidt angår Portugal telefoniske oplysninger fra Finansministeriet i Lisbon den 19. maj 1993.

Oversigt over fradragsret for repræsentation

	Hotel udgifter	Restaurations- udgifter
Belgien	÷ ¹⁾	÷ ¹⁾
Danmark	÷	÷
England	÷	÷
Frankrig	÷	÷
Grækenland	÷	÷
Holland	÷	÷
Irland	÷	÷
Italien	÷	÷
Luxembourg	÷	÷
Portugal	÷	÷
Spanien	÷	÷
Tyskland	÷	÷

¹⁾ Salgsagenter og rejsebureauers udgifter giver dog ret til fradrag.

Kilde: Bureau of Fiscal Documentation.

Spørgsmål 26:

Ministeren bedes oplyse, om konferencer og seminarer, der primært retter sig mod enkeltpersoner, der er medlem af en forening, der tilrettelægger arrangementerne - er omfattet af momspligten ifølge § 13, stk. 1, nr. 3, 2. punktum i lovforslaget.

Svar:

Kursusvirksomheder skal kun lægge moms på deres kurser, når disse primært retter sig mod erhvervsvirksomheder eller offentlige institutioner. Kurser, der primært retter sig mod enkeltpersoner, vil derfor ikke være omfattet af afgiftspligten.

Samfunds-kontakt har i en henvendelse til udvalget rejst spørgsmål om omfanget af afgiftspligten for kursusvirksomhed efter forslaget § 13, stk. 1, nr. 3. Virksomheden mener, at forslaget vil skabe konkurrenceforvridning.

Hertil bemærkes: Efter forslaget inddrages kursusvirksomhed i et vist omfang under afgiftspligten. Der foreslås således afgiftspligt for kursusvirksomhed, der drives med gevinst for øje, og som primært retter sig imod erhvervsvirksomheder og offentlige institutioner.

Der skal altså være to betingelser opfyldt, før der indtræder afgiftspligt: Det er ikke alene kursusudbyderens karakter - eller rettere formålet med virksomheden - der er afgørende. Selv om virksomheden drives erhvervsmæssigt, skal der efter forslaget kun opkræves moms, hvis kunden enten er en virksomhed eller en offentlig institution.

Er kunden en forening, herunder en fagforening o.lign., er kursusvirksomheden ikke omfattet af den foreslåede afgiftspligt, medmindre foreningen kan siges at være egentlig erhvervsdrivende.

Med hensyn til kurser rettet til offentlige institutioner gælder, at disse vil være omfattet af den foreslåede afgiftspligt. Det vil imidlertid ikke påvirke virksomhedens konkurrencesituation. Det skyldes det momsudligningssystem, der gælder for den kommunale og amtskommunale sektor, hvorefter momsen refunderes. Tilsvarende gælder på det statslige område, hvor momsen heller ikke reelt vil belaste den enkelte institutions budgetter.

Finansrådet har i en henvendelse til udvalget opfordret til, at det i forbindelse med lovrevisionen bliver muligt at afsætte edb-ydelser fra pengeinstitutternes fællesejede dataselskaber til medlemmerne uden moms. Rådet ønsker ligeledes, at det af lovtæksten fortsat fremgår, at bank- og sparekasse- samt finansieringsvirksomhed er afgiftsfritaget.

Hertil bemærkes: Det er rigtigt, at der efter gældende praksis skal betales moms af afsætningen af edb-ydelser fra pengeinstitutternes fællesejede datacentraler til medlemsvirksomhederne. Momsnævnet, der har den endelige administrative afgørelse af spørgsmål om afgiftspligtens omfang, har således truffet afgø-

relse om, at den pågældende virksomhed ikke er omfattet af fritagelsesbestemmelsen for finansieringsvirksomhed.

I forbindelse med lovrevisionen foreslås optaget en ny fritagelsesbestemmelse i lovens § 13, stk. 1, nr. 21, for ydelser præsteret af selvstændige grupper af personer, der driver afgiftsfri virksomhed.

Bestemmelsen svarer helt til den bagved liggende direktivbestemmelse. Der er således ikke i lovtæksten indlagt andre begrænsninger end dem, der direkte fremgår af direktivet.

Der er tale om en meget snæver fritagelsesbestemmelse, idet ydelserne skal være direkte nødvendige for medlemmernes virksomhed, og medlemmernes betaling skal svare nøjagtigt til deres andel i udgifterne. Samtidig må afgiftsfritagelsen ikke kunne fremkalde konkurrenceforvridning.

Lovbemærkningerne opstiller ikke yderligere krav eller betingelser i forhold til lovtæksten, men indeholder visse fortolkningsbidrag. Det er således nærmere præciseret, hvornår konkurrencefordrejning vil foreligge efter bestemmelsen. Som det fremgår af bemærkningerne, vil hensynet til lige konkurrencevilkår indebære, at aktiviteter, der normalt er forbundet med erhvervsvirksomhed, ikke kan fritages efter bestemmelsen. Som et eksempel herpå anføres ydelser som almindelig administration og edb-behandling, der jo leveres i konkurrence med tilsvarende ydelser fra uafhængige leverandører. Det betyder derimod ikke, at administrative ydelser og edb-ydelser i alle tilfælde vil være udelukket fra fritagelsesmuligheden, men ydelserne skal have en sådan art, at de efter en konkret vurdering kan fritages uden at forringe andre virksomheders konkurrencevilkår.

Med hensyn til Finansrådets bemærkninger vedrørende en generel momsfrigivelse for pengeinstitutydelser bemærkes, at den foreslåede fritagelse lægger sig tæt op ad den tilsvarende bestemmelse i momsdirektivet. Det sker for at tydeliggøre, at det er ydelsens karakter og ikke karakteren af den virksomhed, der præsterer ydelsen, der er afgørende. Samtidig vil det direkte af lovtæksten fremgå, hvilke ydelser, der er fritagelse for. Med den gældende lovtækt er det måske mere uklart, fordi der i stedet er foretaget en negativ afgrænsning.

Da omfanget af de afgiftsfritagne finansielle ydelser efter forslaget vil være det samme som

efter den gældende bestemmelse, mener jeg heller ikke ændringen vil kunne give anledning til usikkerhed. Også efter de gældende regler skal det for hver ny pengeinstitutydelse vurderes, om ydelsen kan henføres til fritagelsesbestemmelsen. Det er ikke mit indtryk, at dette hidtil har voldt særlige vanskeligheder.

Finansrådet har under et foretræde for udvalget uddybet rådets bemærkninger i sin henvendelse til udvalget.

Hertil bemærkes: Med hensyn til den forelåede afgrænsning af fritagelsesbestemmelsen for finansielle ydelser kan jeg henvise til mine bemærkninger til bilag 1. Som jeg også har nævnt heri, er det momsnet, der har den endelige administrative afgørelse af, hvad der er omfattet af fritagelsesbestemmelsen for finansielle ydelser. Nævnet har i en konkret sag truffet afgørelse om, at den virksomhed, der udøves i en fællesejet datacentral, ikke kan anses som en integreret del af den fritagne finansielle virksomhed. Jeg kan oplyse, at dette spørgsmål efterfølgende er blevet indbragt for domstolene.

Selv om jeg ikke kan være uenig i, at edbydelser er en helt nødvendig del af pengeinstitutvirksomhed, må jeg altså konstatere, at edbydelser, der leveres fra en anden virksomhed til brug for pengeinstitutvirksomhed, ikke er omfattet af fritagelsen.

Det er rigtigt, at der momsmæssigt er en forskel på selv at udføre et stykke arbejde internt i virksomheden og at indkøbe en »fremmed« ydelse. Momsen er jo en afgift på omsætningen, og det indebærer som absolut udgangspunkt, at egenproduktion til intern brug ikke er momsbelastet. Det gælder naturligvis generelt og ikke kun finanssektoren. Denne forskel ligger simpelthen i momssystemet.

Der er altså tale om en iboende forskel, som principielt kun kan fjernes ved at momsbelæge virksomhedernes egenproduktion gennem den såkaldte pålægsmoms. Det ville selvfølgelig generelt være til skade for erhvervslivet.

Afgrænsningen af det afgiftsfritagne område er en hårfin balance, hvor der må tages afgørende hensyn til konkurrencesituationen for de uafhængige virksomheder, som ikke har andet valg end at sælge deres ydelser med moms i et

åbent marked. Den gældende lov afspejler en sådan balance mellem de forskellige hensyn.

Det er derfor heller ikke nogen løsning at udvide adgangen til at få leveret momspligtige ydelser uden moms, medmindre det kan ske, uden at der herved skabes en forvridning af de gældende konkurrencevilkår. Forslagene om den udvidede adgang til fællesregistrering og om at afgiftsfritage ydelser præsteret af selvstændige grupper er begge udtryk for en afvejning af forskellige hensyn. Det er min klare opfattelse, at en tilsidesættelse af det hensyn til andre virksomheders konkurrencevilkår, der er lagt til grund i disse bestemmelser, vil aktualisere overvejelser om en pålægsmoms.

Advokatfirmaet B. Helmer Nielsen og KPMG C. Jespersen, Statsautoriserede Revisorer, gør i et notat til udvalget gældende, at der i forslaget til ny momslov bør tages højde for en løsning af den særlige momsmæssige problemstilling i forbindelse med eksport af brugte busser til Østeuropa.

Hertil bemærkes: Spørgsmål om, hvorvidt der i forbindelse med eksport af brugte busser kan ske afløftning for den såkaldte restmoms, har været rejst flere gange gennem de senere år. Da der, som det fremgår af notatet, kan anføres gode grunde til at ændre momsreglerne på dette område, har jeg også nøje overvejet mulighederne for at hjælpe DAB i Silkeborg. Resultatet af disse overvejelser har imidlertid været, at jeg ikke har kunnet forsvare et eventuelt lovgivningsinitiativ. Det er fortsat min opfattelse, at der ikke er fornødent grundlag herfor.

Med lovforslaget gennemføres særlige regler om den momsmæssige behandling af brugte varer m.v. Reglerne bygger på forslaget til 7. momsdirektiv, der efter at have været forhandlet i en årrække netop er blevet vedtaget til ikrafttræden den 1. januar 1995.

Formålet med direktivet er at undgå dobbeltbeskatning ved at samme vare pålægges moms flere gange uden mulighed for mellemliggende afløftning af moms. Reglerne indebærer, at der ved videresalg af brugte varer kun skal svares moms af fortjenesten. Den metode, der skal anvendes, er den såkaldte marginmetode, hvor mellemhandleren lægger moms på avancen.

For biler får vi imidlertid en særordning, hvorefter der i stedet for margenmetoden kan anvendes et system med fradrag for fiktiv indgående moms. Baggrunden for denne særordning er, at der hermed tages højde for momsforskellen ved import af biler fra lande med en lavere momssats end den danske. Denne særordning må ikke føre til, at der skal svares mindre moms end ved brug af margenmetoden.

Det ville således ikke være foreneligt med særordningen at bruge den til at afløfte den fiktive indgående moms ved eksport. Hertil kommer, at afløftning af restmoms ved eksport vil være i direkte strid med direktivet som helhed. Direktivet medfører for eksport af brugte varer til ikke-medlemslande, at mellemhandleren kan undlade at lægge moms på sin avance.

Jeg har også nøje overvejet, om der i den mellemliggende periode, inden 7. momsdirektiv træder i kraft, skulle være mulighed for at ændre momsreglerne som ønsket af DAB. Det er dog min klare opfattelse, at der heller ikke er mulighed for en sådan midlertidig løsning. Det skyldes dels bestemmelserne i det nu vedtagne 7. momsdirektiv, dels at den foreslåede løsning må siges at ligge uden for momslovens rammer. Blandt andet forudsætter tanken om en afløftning af restmoms en slags afskrivning af momsen over bussens levetid, hvilket ville være i strid med momsreguleringsreglerne.

Finansrådet har i en fornyet henvendelse til udvalget uddybet rådets ønsker om en moms-

fritagelse for ydelser fra fællesejede bogføringscentraler.

Hertil bemærkes: Finansrådets nye henvendelse svarer til den tidligere henvendelse fra Finansrådet og til det notat, der var vedlagt spørgsmål 12 i bilag 13. Jeg må derfor henvise til mine bemærkninger til bilag 1, 11 og 13.

Med hensyn til det af Finansrådet vedlagte udkast til ændringsforslag skal jeg dog bemærke, at dette forslag ligesom det udkast til en særbestemmelse, der er indeholdt i mit svar på bilag 13, indebærer en momsfritagelse for underleverancer, som efter min opfattelse vil være i strid med den bagved liggende direktivbestemmelse. Spørgsmålet, om virksomheden i de fællesejede datacentraler eller bogføringscentraler er en integreret del af den momsfritagne finansielle virksomhed, verserer for domstolene. Der vil så i forbindelse med denne sag kunne blive forelagt EF-Domstolen nogle præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af den pågældende direktivbestemmelse.

I det omfang, forslaget er tænkt som en speciel udmøntning af den foreslåede nye fritagelsesbestemmelse i § 13, stk. 1, nr. 21, er der ikke grundlag for en sådan bestemmelse, idet den i så fald vil være omfattet af den foreslåede fritagelsesbestemmelse. Som det fremgår af mit svar på bilag 13, må konkurrencehensynet veje tungt ved administrationen af den nye fritagelsesbestemmelse, og den endelige afgørelse må bero på en konkret vurdering. Jeg kan derfor ikke støtte Finansrådets forslag.

Skatteudvalget

Bilag

Odense, den 3. februar 1994

Vedr. Lovforslag nr. L 124 (Momsloven)

Til din orientering fremsendes herved kopi af brev, som vi d.d. har stilet til skatteminister Stavad.

Da sagen har meget stor betydning for vor branches fremtid, beder vi dig arbejde for, at teksten i lovforslaget ændres.

Med venlig hilsen

TARGET GRUPPEN

Jørgen Svensmark

Bestyrelsesformand

Odense, den 3. februar 1994

Vedr. Forslag til »Lov om merværdiafgift« (lovforslag nr. L 124)

Efter at have gennemlæst det af dig fremsatte »forslag til lov om merværdiafgift« af den 8. december 1993, har vi følgende kommentarer/spørgsmål vedr. paragraf 13, stk. 3, hvori der bl.a. står:

Fritagelsen omfatter dog ikke kursusvirksomhed, der drives med gevinst for øje, og som primært retter sig mod virksomheder og institutioner m.v.

Da vi er et privatejet ApS, der udbyder og sælger edb-kurser med »gevinst for øje«, læser vi ovenstående formulering således, at vi, hvis forslaget vedtages, nødsages til at lægge moms på vore kurser, også de kurser, vi sælger til stat, amter, kommuner, fagforeninger og forsikringsselskaber m.v.

Dette er ikke i sig selv noget problem for os. Det, der måske kan blive et problem for os, er 3 små ord i lovforslaget, nemlig »gevinst for øje«.

Denne meget fleksible sprogformulering, i en i øvrigt konkret lovtekst, forekommer os at indebære risikoen for en meget politisk og kreativ fortolkning.

Dette kan illustreres i et eksempel. Når vi afgiver tilbud på et kursus til et moms fritaget foretagende (f.eks. et 2 dages edb-grundkursus til et amt), sker dette ofte i tæt konkurrence med f.eks. Handelsskoler, Teknologisk Institut, måske HK Modul-data m.fl.

D.v.s. på de samme ydelser er der ofte en blandet tilbudsgivning for private (os) samt halv- og heloffentlige virksomheder.

Spørgsmålet i forbindelse med teksten »gevinst for øje« er så:

Bliver vort (Target Gruppens) tilbud betragtet som værende med »gevinst for øje«?

Bliver Handelsskolens tilbud betragtet som værende med »gevinst for øje«?

Bliver Teknologisk Institut's tilbud betragtet som værende med »gevinst for øje«?

Bliver HK Modul Data's tilbud betragtet som værende med »gevinst for øje«?

Såfremt alle 4 spørgsmål kan besvares med ja, er der ingen problemer for os i lovforslaget.

Hvis derimod f.eks. handelsskolens tilbud (afgivet som indtægtsdækket virksomhed) ikke bliver betragtet som værende med gevinst for øje, vil forslaget virke stærkt konkurrenceforvridende og stort set afskaffe private kursusudbyderes mulighed for at kunne konkurrere på hele det marked, der omfatter momsfrigitagne foretagender, herunder stat, amt og kommune.

Det bekymrer os. Vi vil derfor kraftigt opfordre dig til at ændre denne »gummiparagraf«, således at den ikke kan anvendes til konkurrenceforvridning.

Vi har intet mod konkurrence, tværtimod. Men det må være rimeligt at forlange at kunne konkurrere på lige vilkår, når det angår de samme ydelser.

Gennem vor 5-årige historie har vi klaret os godt på markedet, på trods af at vi i alle årene har været disfavoriseret af den konkurrenceforvridning, AUD-midlerne har påført os. Skal vi nu også pålægges at opkræve 25% mere end vore konkurrenter, bliver det mere end svært.

Vi forventer en positiv behandling af vor indsigelse, ligesom vi forventer at høre nærmere. Skulle du have spørgsmål i forbindelse med vor henvendelse, står vi gerne til rådighed.

Med venlig hilsen

TARGET GRUPPEN

Jørgen Svensmark

Bestyrelsesformand

Kopi af nærværende brev fremsendt til skatteudvalgsmedlemmer, samt partiernes skattepolitiske ordførere til orientering.

Target Gruppen har i en henvendelse til udvalget gjort indsigelse mod forslaget om at afgiftsbelægge den erhvervsrelaterede kursusvirksomhed, som efter virksomhedens opfattelse vil kunne føre til konkurrenceforvridning.

Hertil bemærkes: Efter forslaget vil der ikke længere være momsfrigagelse for den erhvervsrelaterede kursusvirksomhed. Kursusvirksomheder, der drives med gevinst for øje, dvs. erhvervmæssigt, skal således lægge moms på deres kurser, når virksomheden primært retter sig mod erhvervsvirksomheder eller offentlige institutioner.

Da *Target Gruppen* drives erhvervmæssigt, skal den del af virksomhedens aktiviteter, der retter sig mod erhvervsvirksomheder og offentlige institutioner derfor pålægges moms. Som det fremgår af min besvarelse af bilag 5, skal der derimod ikke opkræves moms, når kunden er en forening, f.eks. en fagforening.

Når kunden er en registreret virksomhed, vil den foreslåede ændring være til fordel for kursusvirksomheden. Det skyldes, at kursusvirksomheden får mulighed for at fradrage momsen af indkøbene til virksomheden efter lovens almindelige regler, mens momsen på kursusaktiviteterne ikke vil belaste kunderne, der kan fratrække den som indgående afgift.

Det samme gør sig gældende ved salg af kurser til offentlige institutioner, hvor momsen heller ikke vil indebære nogen reel merbelastning for kunden, som det fremgår af min besvarelse af bilag 5.

Det er således kun i det omfang, virksomheden afsætter kurser til ikke-registrerede virksomheder, at momsen vil kunne fordyre den samlede kursusafgift. Det er derfor også kun på dette marked, at den af virksomheden rejste konkurrenceproblematik kan være relevant.

Den foreslåede bestemmelse skelner ikke mellem offentlige og private kursusudbydere. Hvis kursusvirksomheden drives erhvervmæssigt med det formål at indtjene et overskud, herunder til at dække andre aktiviteter, vil den være omfattet af bestemmelsen. Det gælder uanset om virksomheden er offentlig eller privat. Momspligten vil altså afhænge af formålet med virksomheden.

Da bestemmelsen rammer virksomheder ens, der drives under samme økonomiske betingelser, mener jeg, man kan stille spørgsmål ved, i hvilket omfang den vil kunne påvirke konkurrencevilkårene. Hvis det er tilfældet, kan det kun være i meget begrænset omfang. Samtidig vil de virksomheder, der kunne føle sig klemte, have fordel af momsregistreringen på det meget større marked, der omfatter de registrerede virksomheder og de offentlige institutioner.

Til lovforslag nr. L 124. Ændringsforslag stillet den 2. maj 1994 uden for betænkningen

Ændringsforslag

til 2. behandling af

Forslag til lov om merværdiafgift (momsloven)

Af skatteministeren:

Bemærkninger

Til § 81

35) I *stk. 1, nr. 2*, ændres »§ 52, stk. 1, 1., 2. eller 4. pkt., stk. 2, 3 eller 5« til: »§ 52, stk. 1, 1., 2. eller 4. pkt., stk. 2, 3, 5 eller 6«.

Til nr. 35

Ændringen er en konsekvens af ændringsforslag nr. 27, hvor bestemmelsen i den gældende lovs § 17, stk. 12, om prisangivelser foreslås indsat som nyt stykke i lovforslagets § 52.